

Matka halki aikojen: Tutustumisretki historialliseen Turunmaan saaristoon ja lumoavaan Naantaliin

Tiistai, kesäkuun kolmas päivä vuonna 2025 valkeni aurinkoisena ja odotuksia täynnä, kun ryhmämme kokoontui Keravan asemalle aloittaakseen matkan halki aikojen – tutustumisretken historialliseen Turunmaan saaristoon ja lumoavaan Naantaliin. Edessä oli päivä, joka lupasi sukelluksen Suomen historian syviin vesiin, aateliskartanoiden loistosta keskiaikaisten kirkkojen hiljaiseen hartauteen ja presidentillisen kesänvieton tunnelmiin sekä Naantalien idylliseen kaupunkiin.

Louhisaaren kartanon lumoissa

Matka taittui mukavasti bussin kyydissä kohti Askaisia, ja ensimmäinen kohteemme, Louhisaaren kartano, avautui edessämme kuin suoraan historiankirjan sivuilta. Jo pitkä, puiden reunustama kuja johdatti meidät tälle yhdelle Suomen parhaiten säilyneistä ja arkkitehtonisesti merkittävimmistä kartanolinnoista. Vuonna 1655 valmistunut päärakennus, Fleming-suvun mahtikauden monumentti, teki vaikutuksen jyhkeällä palatsiarkkitehtuurillaan, jossa saattoi aistia hollantilaisia vaikutteita.

Opastetulla kierroksella, joka jaettiin kolmeen ryhmään, pääsimme kurkistamaan kartanon sisätiloihin. Oli kiehtovaa kulkea huoneesta toiseen, nähdä miten eri aikakaudet – 1600-luvun loistosta 1700- ja 1800-lukujen aateliselämään – heräsivät eloon sisustuksen ja esineistön kautta. Kuulimme tarinoita Flemingien vaikutusvallasta ja myöhemmin Mannerheim-suvusta, jonka kuuluisin vesa, Suomen marsalkka C.G.E. Mannerheim, syntyi juuri näiden seinien sisällä vuonna 1867. Erityisesti kolmannen kerroksen juhlasalin alkuperäiset 1600-luvun kattomaalaukset olivat mykistäviä, todisteena menneiden aikojen käsityötaidosta ja vauraudesta.

Kierrosten jälkeen nautimme herkullisen lounaan kartanon tunnelmallisessa kahvilassa. Tarjolla oli runsas buffetpöytä.

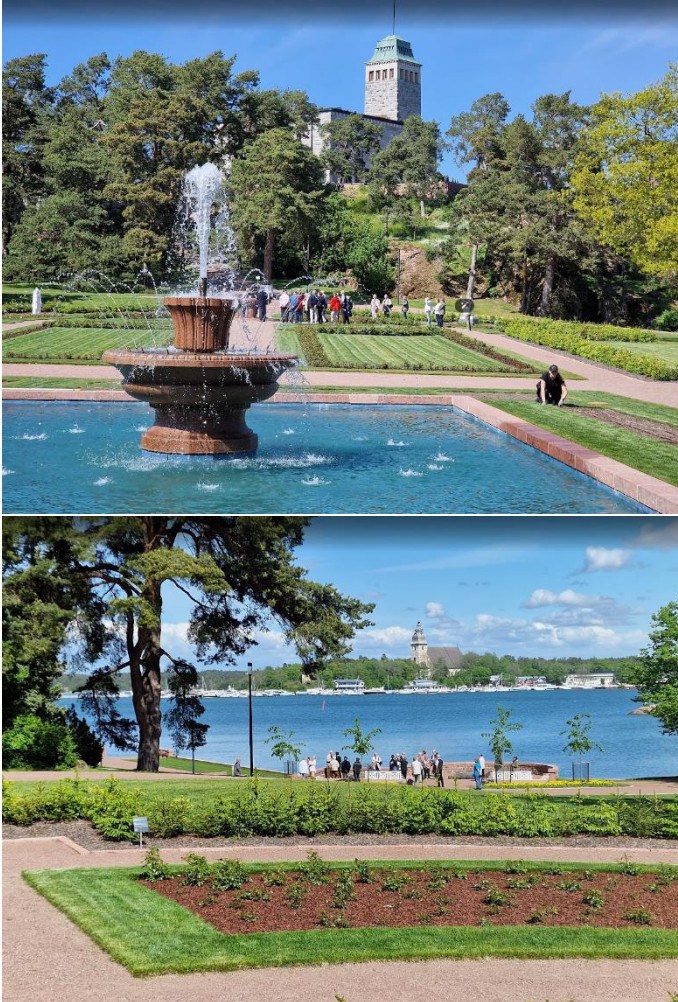

Askaisten kirkon hiljaisuus ja Ritaripuiston kunnia

Louhisaaresta matkamme jatkui lyhyen matkan päässä sijaitsevaan Askaisten kirkkoon. Tämä kaunis, vuonna 1653 valmistunut kivikirkko rakennettiin alun perin Louhisaaren kartanon kappelikirkoksi Herman Klaunpoika Flemingin toimesta. Kirkon valkeaksi kalkitut sisätilat henkivät arvokkuutta ja rauhaa. Ihailimme sen vanhoja, 1600-luvulta peräisin olevia lyijylasi-ikkunoita, taidokasta barokkisaarnastuolia – jonka tarina kertoo sen olevan sotasaalista Saksasta – sekä Flemingien ja muiden aatelissukujen hautajaisvaakunoita. Erityisen koskettava oli

Mannerheimin suvun kastepuku, joka muistutti suvun syvästä yhteydestä tähän pyhättöön. Kirkon erillinen, vuonna 1779 rakennettu kellotapuli seiso ylväänä pihamaalla. Vierailu tässä historiallisessa kirkossa oli monelle hiljentymisen paikka.

Aivan kirkon naapurissa avautui Ritaripuisto, vuonna 2007 perustettu kunnianosoitus kaikille 191 Mannerheim-ristin ritarille. Kävely puistossa, jonka keskellä seisoo Mannerheim-ristin muotoinen Kunniakivi, ja jota reunustavat yksilölliset muistokivet jokaiselle ritarille, oli vaikuttava ja ajatuksia herättävä kokemus. Kunkin kiven kaiverrukset – nimi, sotilasarvo ja ristin numero – konkretisoivat sen historian vaiheen uhraukset.

Kultarannan loistoa Naantalissa

Askaisista suuntasimme kohti Naantalia ja presidenttimme kesäasuntoa, Kultarantaa. Jo saapuminen alueelle ja näkymä Lars Sonckin suunnittelemaan, vuonna 1916 valmistuneeseen graniittilinnaan oli vaikuttava. Alun perin liikemies Alfred Kordelinin kesähuvilaksi rakennettu Kultaranta on toiminut Suomen presidenttien kesäasuntona vuodesta 1922 lähtien.

Itse linnaan emme päässeet, mutta tunnin opastettu kierros sen upeassa, hiljattain peruskorjatussa muotopuutarhassa oli todellinen elämys. Kuulimme tarinoita Kordelinin visiosta – hän haaveili Kultarannasta jopa koti- ja taidemuseona – sekä eri presidenttien kesänvietosta ja puutarhan merkityksestä edustustilana.

Naantalin Vanhankaupungin charmi

Päivän viimeinen etappi oli Naantalin idyllinen vanhakaupunki, jossa meillä oli mahdollisuus tutustua sen tunnelmaan oppaan johdolla. Naantalin historia ulottuu aina vuoteen 1443, jolloin birgittalaisluostari perustettiin Armonlaaksoon. Kävelimme pitkin kapeita mukulakivikatuja, ihailimme toinen toistaan kauniimpia, värikkäitä puutaloja ja kuuntelimme

tarinoita luostariajan elämästä, kaupungin myöhemmistä vaiheista vilkkaana kylpyläkaupunkina ja sen nimekkäistä asukkaista. Naantalin kirkko, ainoa jäljellä oleva rakennus keskiaikaisesta luostarista, seisoi ylväänä kaupungin sydämessä. Vanhankaupungin tunnelma oli ainutlaatuinen sekoitus historiaa, merellistä charmia ja pikkukaupungin leppoisaa elämänmenoa.

Auringon alkaessa laskea ja mielen ollessa täynnä uusia tietoja ja kokemuksia, aloitimme paluumatkan kohti Keravaa. Saavuimme asemalle noin klo 20.15, väsyneinä mutta onnellisina päivästä, joka tarjosi todellisen matkan halki aikojen. Tämä retki Turunmaan saaristoon ja Naantaliin jätti lähtemättömän vaikutuksen, muistuttaen meitä Suomen rikkaan historian monista kerroksista ja kulttuuriperinnön arvosta.